

REMISSVAR

2021-04-30

Finansdepartementet Fi2021/00735
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Skatteverkets promemorior Skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i högst en månad och Tjänsteställe för tillfälligt anställd personal i offentlig verksamhet under samhällskriser

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan. En viktig aspekt i detta arbete är att förbättra dialogen och samförståndet i gränslandet mellan en företagares vardag och svensk myndighetsutövning. I stor utsträckning tenderar småföretagare att vara den svagare parten beträffande regelverk och tillämpning av desamma, vilket förstärker upplevelsen av orättvisa villkor, ökat regelkrångel och en negativ attityd till företagande från myndigheternas sida.

Skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i högst en månad

Förslaget innebär att man ska likställa förhållanden för fördyrade levnadsomkostnader vid arbete på annan ort oberoende av anställningsform. Här ska tillsvidareanställda, egenanställda och liknande ha samma villkor för traktamenten och reseersättningar. (Gruppen egenanställda uppges ha varit 45 000 personer 2017 och ökat med 30 % från året innan.) I samma veva lägger man till de begränsat skattskyldiga (enligt de så kallade SINK-reglerna) eftersom särregler för dessa, sannolikt strider mot EU:s regler om fri rörlighet för arbetstagare.

Förslaget innebär att tillfälligt arbete definieras som att vid uppdragets början så ska uppdraget gälla högst en rullande kalendermånad. På annan ort avses 50 km enkel väg från tjänstestället, vilket i fler fall kan räknas bostaden (om man inte återkommer till "sin arbetsplats" oftare än 1 gång/vecka och några ytterligare regler).

Förslagen innehåller goda intentioner om att underlätta att göra rätt och minska regelbördan för både arbetsgivare, anställda och Skatteverkets personal. Ett ytterligare motiv som nämns är *att öka förtroendet för skattesystemet*. Vanliga människor föreslås t.ex. få räkna tjänsteställe på samma vis som riksdagsmän, d.v.s. bostaden på hemorten. Fast för "vanliga" människor kan det förstås finnas vissa undantag. Man kan fråga sig varför vi vanliga företagare inte kan få ha samma villkor som riksdagsledamöter, eftersom vi också "är i tjänst dygnet runt"?

Man hänvisar till förarbeten och rättspraxis för att definiera kortare tid som mindre än 2 år. Den befintliga tidsgränsen innan traktamente reduceras är 3 månader. För enkelhet och tydlighets skull borde denna tidsgräns även användas vid detta förslag till regeländring. Reglerna ska ju vara lätta att tillämpa och enkla att förstå. Som motiv till att inte 3 månader skulle användas som grund för kortare tid i detta sammanhang anges att *risken för kringgående ökar. Sannolikt kommer ordinarie lön i sådana fall att i högre grad omvandlas till kostnadsersättningar*, skriver man som om alla skulle arbeta på annan ort. Eller ligger det misstro mot småföretagare, vilket framgår från

konsekvensbeskrivningen att *Huvuddelen av de företag som omfattas av den förenkling som förslaget innebär är alltså relativt små företag?*

På sidan 17 anges att avdrag för hemresa vid arbete på annan ort, mer än 50 km från hemmet, bara får göras för högst en hemresa per vecka. Ifall detta är riktigt återgivet finns det alla skäl att ändra detta så att man naturligtvis ska få avdragsrätt för att resa hem till familjen varje kväll, även när man bor i mer glesbefolkade delar av landet.

Beskrivningar av hur kalendermånad ska räknas blir ytterst komplicerat. Ifall uppdraget avses pågå mer än en månad ska inga kvittade traktamenten utgå för någon dag. Ifall uppdraget ska pågå mindre än en månad, men förlängs, så ska kvittade traktamenten inte utgå från förlängningsdatum. Det finns fler konstigheter också, men de flesta av dessa krångligheter och gränsdragningar skulle man komma från om man satte 3 månader som gräns för kortare period även i detta fall.

Tjänsteställe för tillfälligt anställd personal i offentlig verksamhet under samhällskriser

Förslaget innebär att de som hjälper samhällets aktörer vid en kris ska slippa få skatteeffekter av sin rådighet. Ersättning för fördyrade levnadsförhållanden ska gälla för både offentligt anställda och tillfälligt anställda, och även de som SINK-beskattas. I det här fallet anges ingen tidsgräns för hur lång tillfälligt tid utgör. Det är bra, men samma regel måste också gälla för privata aktörer, eftersom även dessa kan drabbas av krissituationer.

Vid extraordinär händelse vill Skatteverket använda definitionen från lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och förhöjd beredskap: *sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller en region*. Extraordinära händelser kan även drabba privata aktörer t.ex. vid översvämningar, stormfällt virke och risk för granbarkborre, utbrott av fågelinfluensa och en mängd andra liknande episoder. Även i dessa fall bör regeln gälla för att det ska bli enkelt att förstå och hantera.

Man kunde ha passat på att definiera tjänsteresa i lagstiftningen, så att inte Skatteverkets, fullt rimliga, tolkning ska gälla. *Inkomstskattelagen innehåller inte någon definition av begreppet tjänsteresa. Skatteverket definierar tjänsteresa på följande sätt (SKV M 2015:16): "Med tjänsteresa avses när arbetsgivaren har beordrat den anställde att företa en resa för att utföra arbete för hans räkning på annan plats."*

För att *öka förtroendet för skattesystemet* är detta ett välkommet förslag. Man kan dock fundera över varför det har tagit så lång tid att åtgärda de uppenbara problemen med att skattelagstiftningen ska motverka samhällsskydd. Redan 2018 angav Skatteverket

Det finns inga särskilda undantag för skatteregler för personer som arbetar med krissituationer. Det är det vanliga regelverket som gäller. De som är på tjänsteresa förmånsbeskattas inte för logi, som arbetsgivaren har betalat. De som har rest till en krissituation för att arbeta tillfälligt och som får förmån av fri logi ska beskattas för den förmånen. Då får den anställda avdrag i sin deklaration med samma belopp. Oavsett om någon arbetar tillfälligt eller är på tjänsteresa ska personen beskattas för tillagad mat som man får av arbetsgivaren. Även på en arbetsplats som upprättas i en krissituation kan arbetsgivaren skattefritt erbjuda de anställda enklare personalvårdsförmåner, som till exempel frukt, frallor och godis.

Slutligen

Vid detta förslag till förändring av traktamentesreglerna kunde man passa på att återgå till att även medge att levnadskostnaderna fördyras vid arbete borta från hemorten även utan övernattnig. Tidigare krävdes nämligen inte övernattnig för att dagtraktamente skulle utgå. Genom att stödja detta system skulle inte bara arbetsmarknaden gynnas genom pendling, utan också restaurangbranschen som drabbats så hårt under pandemirestriktionerna.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Erik Sjölander